

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscripcija
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year ... \$7.00
pusiui metų - 6 months ... \$4.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for 2 weeks in August)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1904
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 46 "Keleivis" telefonas AN 8-3071 S.O. BOSTON, MASS., 1974 METŲ LAPKRIČIO - NOVEMBER 26 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 20 centų 70-TIEJI METAI

Kaip Chicago sutiko Simą Kudirką

Mūsų specialaus korespondento pranešimas
Simas Kudirka visus sujungė

Simo Kudirkos ir jo šeimos skrydis iš sovietinės vergovės į JAV, be abejonės, yra nekasdieniškas, retas ir nepaprastas įvykis. Tuo Kudirkos skrydžiu iš kaceto į laisvę domisi ne tik šio krašto lietuviai, bet ir platūs amerikiečių visuomenės sluoksniai, spauda, radijas, televizija. Mūsų šaunus vyras ta proga byloja apie lietuvių tautos kančias okupanto priespaudoje.

Chicago lietuviai, gana dažnai savo miestą vadina pasaulio lietuvių sostine, kaip gerai žinom, pastaruoju metu pasižymi nesutarimais, susiskaldymu, neišmintinomu varžybom, tarpusavyje neapykanta ir kitom to pobūdžio "dorybėm". Tad nelengva jiems buvo ir Simą Kudirką vieningom gretom pasitikti. Chicagoje plačiai kalbama, kad pats Simas ištaręs sąlygą: "Keliausiu pas jus, jei būsit vieningesni. Jei apsijungsit, o jei to negalit padaryti - palauksiu geresnių dienų".

Chicago lietuviai tarpusavy kovų kuokas padėjo į šalį. Jie apsijungė. Nuosirdžiausiai linkėtina, jog tai nebūtų laikinė pramoga, o rimtų darbų ir tikros vienybės pradžia. Komitetą Simui Kudirkai sutikti sudarė ALTOs pirm. dr. K. Bobelis, PLB-nės pirm. inž. B. Nainys, Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. Ant. Razma ir BALFo pirm. M. Rudienė. Komitetui talkino dvidešimt vyrų, iš kiekvieno sparno po penkis. Buvo sudarytas ir Garbės komitetas, į kurį, be lietuvių, įėjo Chicago miesto meras R. J. Daley, kardinolas J. P. Cody, JAV senatoriai CH. Percy, A. Stevenson III, Atstovų rūmų nariai R. P. Hanrahan, E. J. Derwinski, F. Annunzio, R. Briezė iš New Bedfordo, Mass., ir kt.

Tūkstančiai pasitiko Midway aerodrome

Lapkričio 16, 17 ir 18-tą galima vadinti Simo Kudirkos dienom Chicagoj. Jos buvo tikrai įspūdingos ir jaudinančios. Atskrido jis su žmona, dukrele ir motina į O'Hara aerodromą lapkričio 16 d. apie 1 val. po pietų. Iš New Yorko į Chicago Simą ir jo šeimą atlydėjo VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas, Gražina ir dr. R. Paeglės, O'Haro svečius pasitiko visi keturi Chicago komiteto pirmininkai. Iš čia dviem helikopteriais jie buvo atskraidinti Midway aerodromą, kur Simo Kudirkos laukė gal penki, o gal šeši tūkstančiai Chicago lietuvių. Aukšt. lituanistinės mokyklos mokinės buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Jos praskynė taką į patalpą, kur vėliau vyko spaudos konferencija. Tautinius drabužius vilkėjo ir nemėnkas būrys moterų. Jaunimas atsinešė gausoką kiekį prasmingų plakatų, pvz., "Simai, Tu laisvas, bus laisva ir Lietuva!" Kai Simas Kudirka su šeima ir palyda pasirodė, jaunųjų gretos pradėjo darniai šaukti: "Valio, Simas! Valio, Simas! Valio, Simas!" O tai ne vienam iš spaudė graudžių džiaugsmo ašarų.

Midway aerodrome Simo Kudirkos laukė televizijos kameros, foto reporteriai, spaudos ir radijo korespondentai. Spaudos konferencijai vadovavo Simo gelbėtojas kongresmanas R. P. Hanrahan.

Nesurorientuojančio politikoje vertėjo žala

Simas Kudirka tuo tarpu kalba tik lietuvių kalba. Tad jo pareiškimų vertėjai turėtų būti įgudę ir sąžiningi. Turėtų gerai mokėti lietuvių ir anglų kalbas, nes lietuviai ir jos bylai jo žodžiai yra svarbūs ir reikšmingi. Chicagoj ir Midway aerodrome, ir lapkričio 18 d. priėmimo pas Chicago merą R. J. Daley (jis lapkričio 18 d. paskelbė Kudirkos dieną, Simui Kudirkai suteikė Chicago garbės pilietybę) vertėjavo M. Rudienė. Kas ją tom pareigom parinko - tas pasirinko nesėkmę! Simo Kudirkos pareiškimus ji subanalino, gražiausių, spalvingiausių ir reikšmingiausių posakių visai neišvertė, gal dėl to ir Chicago spauda jos "darbu" nepasinaudojo. Bet tegul prabyla nors vienas pavyzdys! Kązkuris korespondentas paklausė: "Ar buvai laimingas, ar džiaugeisi, kai sužinojai, kad esi JAV pilietis?". Simas Kudirka tučiuojau atsakė:

(Nukelta į 2-ą psl.)

Prez. Fordas grįžo su daugeliu vilčių

Prez. Fordas praeitą sekmadienį grįžo iš vadinamosios "taikos dvasios" kelionės, parsiveždamas kai kurių gražių ateities vilčių.

Japonijoje, nebojant kairiųjų protestantų siautėjimo gatvėse japonų vyriausybė ir plačiosios visuomenės jis buvo sutikta labai iškilmingai ir šiltai, su glaudė taures su pačiu imperatoriumi ir gavo patvirtinimą kad ir toliau bus tęsiamas Japonijos ir JAV abiem šalin nau dinga nuosirdaus draugiškumo politika. Prezidento sutikimo iškilmių valiavimai tuo tarpu visiškai nustelbė opozicijos balsą, kuris, žinoma, vėl atgis vėliau.

Pietų Korėjos sostinėje Seule prez. Fordas buvo sutiktas su dar neregėtu iškilmingumu. Sakoma, kad jo pasitikti išėjo daugiau nei 2 milijonai korėjiečių. Čia irgi buvo atnaujinti seni draugystės pasižadėjimai ir pabrėžtos bendros pastangos spirts bet kokiai komunistų agresijai. Tas prez. Fordo lankymasis P. Korėjoje gerokai suerzino šiaurės Korėją, kuri tame vizite žiūrėjo naujas "kapitalistinių agresorių pastangas".

Didžiausios reikšmės esąs turėjęs Prez. Fordo susitikimas su Sovietų S-gos komunistų partijos galva Leonidu Brežnevu Vladivostoke. Čia po dviejų dienų derybų esą susitarta dėl strateginių ginklų apribojimo, ko nebuvę galima atsiekti per kelnerius metus. Pagal tą susitarimą kiekvienam šių kraštų yra numatytas tam tikras skaičius bombonešių, nuo žemės ir iš lėktuvų paleidžiamų raketų, o taip pat ir atominėmis raketomis ginkluetų povandeninių laivų.

Sutartas kiekvienam kraštui ir atitinkamas daugiagalvių atominė raketų skaičius. Sovietai esą padarė nuolaidą, neįtraukdami į tą apribojimą sutartį Europoje laikomus JAV strateginius ginklus. Kokiu nuolaidų už tai padarė amerikiečiai, kol kas dar neskelbiama, nes apie tai pirmiau busias painformuotas kongresas.

Visa tai tėra tik principiniai susitarimai, kurių techniską įvykdymą turės numatyti atgijancios derybos Zenevoje. Atrodo, kad dabar abi pusės patenkintos: amerikiečiai viešai džiaugiasi, o rusai į kailiniu rąnkovę juokiasi. Iš tiesų, jau ir dabar abu derybų partneriai turi tiek atominė ginklu, kad jų yra net kelis kartus per daug vienas kitam užmūsti.

Arabų partizanai užgrobė lėktuvą

Arabų teroristai praeitą savaitgalį buvo užgrobė Rytoose anglų lėktuvą su 40 keleivių. Jie reikalavo paleisti iš kalėjimų 7 teroristus. Tunise ju reikalavimai buvo įvykdyti, nors vienas keleivį teroristai nušovė.

Simas Kudirka ką tik atskridęs iš Lietuvos lapkričio 5 d. Kennedy aerodrome New Yorke. Jo kairėje Vliko pirmininkas dr. Kęstutis Valiūnas, dešinėje Tautos Fondo pirmininkas prel. Jonas Balkūnas.

Nuotrauka Birutės Radzivanienės

Clevelande mirė Julius Smetona

Kaip mūsų korespondentas A. Plavičius telefonu iš Clevelando praneša, tenai praeitą sekmadienį staiga mirė prez. Antano Smetonos sūnus adv. Julius Smetona. Mirė nuo kraujo išsiliejimo smegenyse.

Julius Ringaudas Smetona buvo gimęs 1913 m. Vilniuje. 1930 m. baigęs Jėzuitų gimnaziją Kaune, teisės mokslus studijavo Vytauto Didžio universitete ir 1935 m. buvo pakviestas to universiteto jaunesniojo asistentu. Vėliau teisės studijas gیلino Parvžiuje. Sovietams okupuojant Lietuvą, jis pasitraukė ir užsienį ir atvokio į JAV. Čia vėlionis studijavo Clevelando Western Reser. ve universitete ir vėliau vertėsi advokato praktika.

Julius Smetona buvo išvynus tautinės sąjovės veikėjas, spaudos darbuotojas, ilgametis Clevelando Altos mairys. Jis aktyviai veikė ir JAV respublikonų partijoje.

Vėlionis paliko žmona Birutę ir sūnus, kuriu Antanas yra žymus pianistas.

Skaudus smūgis Izraeliui

Praeitą savaitę Jungtinėse Tautose didele balsų dauguma buvo patvirtinta Palestinos pabėgėlių teisė į savo tėviškę, teisė grįžti į Izraelį ir kitas jų seniau gyventas sritis ir sukurti nepriklausomą valstybę.

Tame nutarime visai neminima Izraelio valstybės egzistencijos garantija. Tai didelis moralinis smūgis Izraeliui.

Aišku, tuo nutarimu nebus panaikinta Izraelio valstybė, kurią remia JAV ir kitos Vakarų Europos tautos, bet taikos problema Viduriniuose Rytuose gerokai sukomplikuota.

Sevrukas atskleidė Kudirkos teismą

Siomis dienomis į JAV atvykęs Vaclovas Sevrukas, buvęs marksizmo-leninizmo dėstytojas, sovietų disidentas, išsiprašęs emigruoti į Izraelį, atskleidė daug įdomių dalykų, liečiančių ir Simo Kudirkos bylą.

Jis palaikęs ryšį su Sovietijoje leidžiama pogrindine "Chronika" ir jai pateikęs ir Simo Kudirkos bylos aprašymą ir Kudirkos kalbą teisme, ką jam padiktavęs vienas teisininkas, teismo dalyvis. Jis tai užrašęs savo rašomąja mašinėle, dėl ko buvęs saugumo tardomas ir nuteistas.

Žydai dar vis puola gen. G. Browną

Kaip atsimename. Jungtinio kariuomenės štabo viršininkas gen. George Brown buvo pareiškęs, kad Amerikoje žydai turi per daug įtakos politiniame gyvenime. Jie esą valdą bankus, spaudą, televiziją, dėl to ir Izraeliui skiriama per daug paramos.

Dėl tokio pareiškimo labai griežtai užrotostovo žydu bendruomenė ir net prezidentas turėjo dalyką švelninti.

Nors gen. G. Brownas lyg ir atsiprašė, bet žydu akcija prieš jį spaudoje nenuitlsta, ir reikalaujama, kad jis būtų atsakingų pareigų atstatdyntų.

Žinoma, toks padidintas generolo puolimas ir net jo atstatydimas dėl tariamo "antisemitizmo" tik patvirtintų generolo pastabas.

Sovietų spauda labai gerai vertina prez. Fordo ir L. Brežnevo konferencija Vladivostoke, aiškindama, kad tai esąs didelis žingsnis į atlydį, kurį savo "nucdingom plunksnom", taip niekiną sovietų priešai kai kurioje JAV spaudoje.

Simo Kudirkos sutikimas jo tragedijos vietoje

Po išvykos į jūrą Kudirkus iškilmingai priėmė Vigilant laive kapitonas William Goetz su šeima. Iškilmės Whaling muziejuje ir N. Bedfordo mero renginyje.

Vos spėjęs grįžti į Locus, N.J., iš Clevelando, Simas Kudirka su visa šeima išvažiavo į New Bedfordą, kur jį pakvietė latvis kap. Robertas Brieze, pats savo akimis matęs S. Kudirkos tragediją Vigilant laive ir vienas iš jos viešumon iškėlėjų.

Prieš 4 metus lapkričio 23-ji diena buvo šalta, jūra nerami o šių metų tą dieną šypsojosi saulutė, vėjas buvo nutiles, šaltis dar nedrįso rodyti savo galios. Tokį rytą R. Briezė mažu laiveliu išvykė Simą Kudirką su šeima į tą vietą, kur prieš 4 metus S. Kudirka buvo išsvietinio laivo nuokęs į JAV pakrančių apsaugos laivą ir vėliau buvo išduotas sovietams.

Prieš jįms sugrįžtant į krantą, kur stovėjo tas pats nelaimingasis Vigilant laivas, rinkosi Bostono, Providence, Putnamo, Brocktono, Worcesterio ir kitų aplinkinių vietovių lietuviai. Jų susirinko apie 150, visi atvažiavę iš už kelių dešimčių mylių vietovių. Jiems buvo leista sultinti į laivo denį ir čia stebėti, kaip Simas Kudirka su šeima atvokio į Vigilant laivą, kaip kapitonas S. Kudirka sveikino, kaip jie visi atvyko į denį. Atvykusių naušveikinimas buvo didžiulio nuosirdumo. "Valio, Simas, valio!" šaukė žmonės. Jį apėmė korespondentai, televizijos fotografai ir sąviškiai. Kudirka tarė trumpą žodį, sveikino ir dėkojo už pastangas jį išlaisvinti, atsakinėjo į korespondentų klausimus. Mūsiškės ponios jį net išbučiavo.

Po to Vigilant kapitonas Goetz su savo šeima pakvietė visus Kudirkus uždu bendruomenę ir net prezidentas turėjo dalyką švelninti.

Tuo metu lietuviai, nešdami plakatą "Welcome Simas", rikiuotė nužygiavo į Whaling muziejų, kur tain pat buvo korespondentų ir televizijos atstovų. O kai netrukus čia pasirodė Kudirkai su Paegliais, Briezė ir kitais palydovais, vėl aidėjo griausmingi "Valio", vėl smarkūs plojimai.

S. Kudirka su šeima buvo nasodinti prie stalo. J. M. K.F. Bostono klubo valdybos atstovė A. Daukantienė - Moriarty, Ona Girulienė ir Ada Ausiejienė, pasiūdžiusios tautiniais drabu-

žiais. S. Kudirkai prisegė rūkų puokštelę, moterims rožių ir kitų gėlių, o mažajam Evaldukiui įteikė dovanų ryšulėlį, kurį jis atrodė labai norėjo atsirišti ir pažiūrėti, kas ten yra, bet nedrįso.

Prasidėjo antra spaudos konferencija. Klausimai beveik tie patys, kaip ir kitose vietovėse. Simas sklandžiai atsakinėjo, o jo žodžius meistriškai vertė Mykolas Drunga.

Iš ten visi nužygiavo į miesto centro aikštę, kur S. Kudirką pagerbė miesto valdžia. Kudirkai ir vietos aukštai pareigūnai buvo padodinti specialiai paruoštoje estradoje. Aplink ją susirinko keli šimtai žmonių. Kadangi mokyklos orkestras nemokėjo groti Lietuvos himno, tai jis buvo pakiliai sugiedotas kun. V. Martinkui pradėjus. Taip jis skambėjo pirmą kartą N. Bedforde. Amerikos himną sugrojo orkestras, kuris atliko dar ir kelis kitus kūrinius.

Mass. seimelio narys Gaudette perskaitė Mass. seimelio priimtą sveikinimą Simui Kudirkai, o miesto majoras John Markley perskaitė deklaraciją, kuria lapkričio 23-ji skelbiama Simo Kudirkos diena. Joje majoras pabrėžia, kad jam didelė garbė turėti savo taip pat vyrą, kuris taip išstvermingai kovavo dėl laisvės. Po to jis įteikė S. Kudirkai JAV vėliavą.

S. Kudirka ir čia pasakė labai gražią kalbą. Jis dėkojo už pagalbą, už pastangas jį išlaisvinti, pažadėjo nesutepti tos vėliavos ir kartu petyis į petį kovoti dėl šio krašto gražios ateities, dėl to, kad visur įsiviešpatautų laisvė, taika ir ramybė.

Jis priminė komunistų klastas, sakėsi esąs liudininkas, kaip komunistai naikina tautas, kaip jie visur naikina ir jų turtą - žuvis. Sako, pasi-augokite, kol dar nėra vėlu, kad ir šioje pakrantėje jie neišnaikintų to turto. Vietos žmonės tai giliai paėmė į širdį ir smarkiai plojo.

S. Kudirka baigė savo kalbą žodžiais: "Būčiuoju visus, būkite palaiminti!" Taip iškilmingai baigėsi po 4 metų kančių Simo Kudirkos apsilankymas vėl toje pačioje tragedijos vietoje. Tie įvykiai vėliau buvo parodyti televizijoje, aprašyti amerikiečių spaudoje. Jie taip pat buvo nufilmuoti (Nukelta į 2 psl.)

Visų sutartos išvados

LIETUVOS LAISVINIMO DARBO KONFERENCIJOS.

įvykusios 1974 m. spalio 26 ir 27 dienomis

White Plains, New York.

SUTARTOS IŠVADOS

A. Lietuvos laisvinimo darbo sampratos ir lietuvių bendravimo klausimu

1. Lietuvos laisvinimo darbo konferencija, išklausi. si ir apsvačiusi pranešimą apie Lietuvos vadavimo sampratą, nutarė dar kartą pareikšti nepakeičiamą laisvinimo veiksmų nusistatymą siekti nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo, remiantis nekintančia lietuvių tautos valia, Lietuvos valstybingumo apraiškomis ir lietuvių išeivijos tautine pareiga savo tautai padėti išsilaikinti i. okupacijos.

2. Lietuvos laisvinimo darbo konferencija drauge su visa lietuvių išeivija protestuoja prieš okupanto vykdomą pagrindinių žmogaus teisių paneigimą Lietuvoje, ypač prieš religijos persekiojimą ir Lietuvos žmonių bendravimo su kitais kraštais varžymą.

Kiek įmanoma okupacinio režimo varžtų ribose, laisvo pasaulio lietuviams tikslinga puoselėti ir plėsti ryšius su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais išeivijos tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti ir solidarumui su ja ugdyti. Tuos ryšius mezgant ir palaikant, išeivijos lietuviams tenka vadovautis savo sveika nuovoka, sąžinės jautrumu ir tautiniu sąmoningumu, vengiant bet kurių veiksmų, kurie galėtų pakenkti Lietuvos valstybiniam tęstinumui ar lietuvių tautos pastangoms išlikti ir išsivaduoti iš okupacijos.

3. Lietuvos laisvinimo darbo konferencija, turėdama galvoje, kad mūsų visuomenės diferenciacija ir nusistatymų įvairumas yra natūralus ir teigiamas reiškinys, taria, kad dėl to tolerancijos puoselėjimas ir jos laikymasis mūsų išeivijos organizacijų, spaudos ir pavienių asmenų tarpe yra būtinas. Nesilaikymas šio svarbaus dėsnio apgailėtina kenkia išeivijos tautiniam solidarumui ir laisvinimo darbo sėkmei.

B. Lietuvos laisvinimo ilgalaikių darbų ir priemonių klausimu

1. Rūpintis, kad Lietuvos Diplomatinės Tarnybos įstaigos, reiškančios Lietuvos valstybingumo tęstinumą, būtų išlaikytos.

2. Išlaikyti, remti ir stiprinti Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, tęsiantį tautos valią dirbti ir kovoti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

3. Rūpintis Lietuvos nepriklausomybės ir lietuvių tautos laisvės klausimo ir reikalo atstovavimu už Lietuvos ribų.

4. Plačiau naudotis petijijos teise tarptautiniuose forumuose, kurią turi lietuvių organizacijos ir lietuviai, kaip atskirų valstybių piliečiai, sekant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo principą.

5. Pasirūpinti tautinių ir asmeninių skriaudų lietuviams dokumentacijos surinkimu.

6. Rūpintis Lietuvos etnografinių sienų dokumentacija. Studijuoti būsimos Europos struktūros klausimą tarp valstybinių santykių plėtimė.

7. Ieškoti efektingų būdų liesti ir platinti svetimomis kalbomis knygas, liečiančias Lietuvos bylą ir lietuvių kultūrą.

8. Dėti pastangas, kad lietuviai, kurių yra išblaškyti po Sovietų Sąjungą, būtų grąžinti į Lietuvą.

9. Išnaudoti kitų valstybių žmonių galimą pagalbą Lietuvos labui. Su latviais ir estais artimai bendradarbiauti: derinti veiklą, vieni kitus remti ir kiek tikslinga išvien veikti.

C. Lietuvos laisvinimo einamųjų ir specialiųjų darbų bei žygių klausimu

1. Teikti ekonominę, kultūrinę ir politinę pagalbą lietuviams okupuotoje Lietuvoje.

2. Telkti informaciją iš okupuotos Lietuvos ir ją perduoti laisvajam pasauliui:

- a) straipsniais periodinėje spaudoje, radijo, televizijos ir kitomis priemonėmis;
- b) kasmetiniais leidiniais (apie žmogaus teisių pažeidimus ir kitais klausimais);
- c) išverčiant į kitas kalbas ir leidžiant Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas.

3. Informuoti laisvąjį pasaulį apie Lietuvos bylą ap. lamai. Iškirtiną dėmesį skirti toms valstybėms Europoje ir Azijoje, kurių interesai yra susikirtę su Sovietų Sąjungos interesais, nežiūrint jų vidinės santvarkos ir ideologijos.

4. Organizacijoms ir forumams, galintiems padėti lietuvių išeivijai ir lietuvių tautai, dėmesį skirti tikslingos atrankos būdu.

5. Teikti paramą tautinėms ir tarptautinėms organi-

Lietuvos Laisvinimo Darbų Konferencijos, įvykusios 1974 m. spalio 26-27 dienomis College of White Plain, N.Y., dalyviai. Iš kairės pirmoje eilėje stovi: J. Kavaliūnas, K. Miklas, dr. J. Valaitis, J. Gaila (JAV LB Krašto valdybos pirm.), M. Mackevičius, A. Simutis (Lietuvos gen. konsulas), ir J. K. Valiūnas (Vliko pirm.), B. Nainys (PLB pirm.), T. Blinstrubas (Altos vicepir.), dr. B. Nemickas, E. Čuplinskas (Kanados LB Krašto valdybos pirm.); antroje eilėje: R. Kasperas, J. Valaitis, St. Lušys; trečioje eilėje: A. Vakselis, A. Gureckas, dr. D. Šatas, J. Audėnas, A. Gečys, un. V. Bagdonavičius (pasilenkęs), R. Česonis, B. Raugas, dr. V. Šimaitis, Trūksta V. Vaitiekūno

acijoms, pozityviai talkinančioms Lietuvos Laisvinimo bylai.

6. Skatinti gyvenamojo krašto visuomenės tinkamą supažindinimą su lietuvių išeivijos gyvenimu ir jos teigiamaisiais darbais.

7. Tęsti politinį spaudimą į visų mums prieinamų valstybių vyriausybes ir parlamentus, didžiausią dėmesį kreipiant į Jungtines Amerikos Valstybes, tuo tikslu taip pat skatinti lietuvių platesniu mastu dalyvauti gyvenamojo krašto politinėje veikloje.

8. Moksliniais veikalais dokumentuoti Lietuvos okupaciją, jos gyvenimą rusų priespaudoje ir pastangas išsilaikinti.

Dokumentuotinos šios temos:

- a) Pirmoji rusų okupacija;
- b) 1941-ųjų metų sukilimas;
- c) Vokiečių ir antroji rusų okupacija;
- d) 1945-1952 metai: areštai, tremimai, kolektyvizacija, ginkluotas pasipriešinimas;
- e) Lietuvisai Sovietų Sąjungos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose;
- f) 1952-1970 metų laikotarpis;
- g) Tautinė ir religinė rezistencija;
- h) Rusijai priskirtos Rytų Lietuvos padėtis ir jos tautiniai santykiai.
- i) Gudijai priskirtos Rytų Lietuvos padėtis ir jos tautiniai santykiai.

9. Remti okupuotos Lietuvos gyvenimą studijuojančias institucijas, rūpintis profesine talka bei lešomis ir sekti, kad numatyti darbai būtų laiku atlikti.

KONFERENCIJOS IŠVADŲ KOMISIJA:

A. Gureckas, Vl. Šimaitis, Jurgis Valaitis

Bostono ir apylinkių lietuvių maloniam dėmesiui

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo o Komitetas (Vlikas) savo metinius seimus suaukia vis kitoje lietuvių gyvenamojoje vietovėje. Tokie seimai jau yra buvę New York, Chicagoje, Clevelande ir perėjais metais Toronte. Šių metų seimą VLIKO valdyba nutarė šaukti Bostone ir prašė Bostono lietuvių tą seimą priimti. VLIKO seimo sesija Bostone, be abejoj, sudaro Bostono lietuviams tam tikrų rūpesčių ir ekstra darbų, bet kartu parodo pasitikėjimo ir pagarbos mūsų kolonijai. Tas gi mus įpareigoja sudaryti geriausias sąlygas seimo darbams vyksti.

Yra sudarytas Seimui Ruošti Komitetas, į kurį įeina įvairių organizacijų atstovai, ir jis savo darbą dirba sėkmingai.

Kai komitetas buvo sudarytas, buvo numatyta, kad tai bus paprastas metinis VLIKO seimas, bet darbam įpusėjus, visų mūsų džiaugsmui į Jungtines Amerikos Valstybes atvyko Simas Kudirkas su savo šeima. VLIKO valdyba mūsų maloniam dėmesiui.

Ke seimą, ir jie seime dalyvaus. O šį seimą, gruodžio 7 dieną 7 val. vak., Statlerio Hiltono viešbučio patalpose specialiai ruošiamame bankete Simas Kudirkas pasakys pagrindinę kalbą.

Ten bus iškilmingas Simo Kudirkos pristatymas ir jo bei jo šeimos pagerbimas išsilaikymo bei į šį kraštą atvykimo proga po tiek skausmo ir baisių kančių, prieš 4 metus jį išdavus Lietuvos okupantui.

VLIKO seimas vyks Statler Hiltono viešbučio patalpose š. m. gruodžio 7 ir 8 dienomis. Seimo pradžia įestadienį 10 val. ryto, banketas bus ten pat įestadienį 7 val. vakaro.

Sekmadienį seimas tęsis toliau ir baigsis 2 val. po pietų. Seimui ir Banketui Ruošti Komitetas labai norėtų, kad banketo salė būtų pilna žmonių. Įvertinti VLIKO darbuotojus, atvykstančius iš įvairių kolonijų, ir pagerbti mūsų didįjį vyrą ir kankinį Simą Kudirką galėsime tik asmeniškai dalyvaudami.

Todėl Seimui Ruošti Komitetas kreipiasi į visus lietuvius, jų organizacijas ir pavieniūs asmenis, Bostone, Brocktone, Worcesteris ir kitose vietovėse gyvenančius, su nuosirdžiu kvietimu ir prašymu visus darbus ir pasirošimus atidėti kitam laikui, o tą savaitgalį skirti VLIKO seimui ir Simo Kudirkos pagerbimui bankete.

Maloniai prašome banketo stalus (po 10 asmenų) užsisakyti ne vėliau kaip gruodžio 2 d. ir iš anksto įsigyti banketo bilietus.

Stasys Lušys, Seimui Ruošti Komiteto vardu

SIMUI KUDIRKAI UZSAKĖ KELEIVĮ

Donatas Valeiša iš Lawrence, Mass., anksčiau turėjęs kepyklą So. Bostone, praėta trečiadienį laikėsi mūsų įstaigoje ir metams užsakė Keleivį Simui Kudirkai ir Jonui Gendrolui So. Bostone.

Ta proga D. Valeiša patarė pakelti Keleivio prenumeratą, nes ji šių dienų sąlygomis esanti per maža.

Ačiū D. Valeišai už paramą.

KANADOS LB VALDYBA

Dabartinė Kanados Lietuvių Bendruomenės valdyba šitaip pasiskirstė pareigoms: Pirm. Jonas Simanavičius, vicepir. baltu reikalams — kun. Algimantas Žilinskas, vicepir. ryšiams su kandičiais — Irena Meiklejohn, sekr. lietuvių kalba — kun. Jonas Staškus, išd. — Juozas Vaičieliūnas, vicepir. min. visuomeniniam reikalams — Gediminas Kuolas. kultūros komisijos pirm. — Elena Kudabienė, švietimo komisijos pirm. — Silvija Martinkutė, jaunimo komisijos pirm. — Almis Kuolas, šalpos komisijos pirm. — Vincas Sakas.

Valdybos adresas: 1011 College St. Toronto 4, Ont. Canada.

PAŠTAS ĮSPEJA

Iki šiol paštas be ženklų laiškus siūdavė ir mokesčio reikalavė iš gavėjo. Dabar jis tokius laiškus grąžins siuntėjui.

Paragink savo pažįtamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Kaip Chicago sutiko S. Kudirką

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Buvau pritrenktas, didžiai nustebintas, sunku man buvo patikėti, kad tai yra tiesa, bet džiaugtis negalėjau. Mat, čia pat tebebuvo Vladimiro kalėjimas, į kurį ir vėl galėjau be jokio nusikaltimo patekti. Jaučiausi nesaugus, sekamas ir lėktuve, o juk dar nebuvau praskridęs tų vielių užtvarų, kurios skiria Sovietų Sąjungą nuo Vakarų Europos. Kai lėktuvas nusileido Frankfurte, kai iš jo išlipom, tik tada pajutau nepaprastą džiaugsmą širdy.

M. Rudienė maždaug taip tas mintis išvertė: "Taip, Simas buvo laimingas, jis džiaugėsi, jis buvo labai nustebintas. Ir jis dėkoja Amerikos vyriausybei ir žmonėms už suteiktą garbę".

Kam nauda ir kokia nauda iš tokio vertimo? Tokių vertėjavimų klaidų turėtų saugotis visos lietuvių kolonijos, kurias Simas Kudirka dar rengiasi lankyti.

Sutikimas bažnyčioje ir Marijos aukšt. mokykloje

Lapkričio 17 d. 10 val. 30 min. ryto Simas Kudirka ir jo šeima su Chicagos lietuviams sutikto Marquette parko lietuvių parapijos bažnyčioje. Čia mišias laikė ir pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys. Įspūdingai ir gražiai patriotines giesmes giedojo Vl. Bartrušaičio vadovaujamas choras. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

Tą pat dieną 5 val. po pietų Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje buvo surengta akademija Simui Kudirkai pagerbti. Kalbėtojų buvo daug, galima tarti — mūsų veiksmų pirmininkų paradą (dr. K. J. Valiūnas, inž. Br. Nainys, dr. K. Bobelis, dr. Ant. Razma, M. Rudienė). Be jų, akademijos invokaciją paskaitė vysk. V. Brizgys, sveikino gen. konsulė J. Daužvardienė, Pasaulio liet. jaunimo sąjungos vardu R. Kasperas, kongresmanas E. J. Derwinski ir penki čekai — Simo dalios broliai. Meninę programą atliko Fausto Strolios vadovaujamas Jaunimo Centro choras, akt. El. Blandytė, solistė R. Mastienė ir akt. Alg. Dikinis. Solistei akompanavo A. Vasaitis, chorui Vida Kazlauskienė, programą koordinavo Petras Petrutis.

Simo Kudirkos pareiktų minčių santrauka

Pagerbimo akademijos paskutinisis kalbėtojas — pats Simas Kudirka. Pilnutėlė auditorija lietuvių, gal 1,500 žmonių, jį pasitiko atsistojimu ir nuosirdžiom, ilgai trukusiom ovacijom. Simo Kudirkos tartas mintis galima suglausti į keletą itin reikšmingų skirsnių:

- a) Lietuvos lietuvių apie išeiviją galvoja kaip apie darnų ir vieningą vienetą, galintį savo tautos laisvę priartinti; jeigu tokio vieneto nėra, tai kogeičiausiai jį reikia sudaryti;
- b) Maskvos despotizmas yra grėsmingas ne tik Lietuvai, bet ir Jungtinėm Amerikos Valstybėm, ir visam laisvajam pasauliui, todėl esant reikalingas budrumas, apdairumas ir stiprybė, nors pats Kudirka netikęs, kad Maskvos despotai išsilaikytų ilgesnį laiką, nes ir pati rusų tauta savo kančiose jau pervargę;
- c) prašo nevadinti jo herojom, nes herojai dėl savo idealo miršta, o jis dar tebešas gyvas; "bet savo idealo kovos dėl lietuvių tautos laisvės — aš niekad neišsivadėsiu, tikėdamas, kad ir jūs, sesės ir broliai lietuviai, būsite su manim".

Tai mintys ir žodžiai Simo Kudirkos, išskentėjusio beveik ketvertą metų Sovietų Rusijos naikinamųjų koncentracijos lagerių pragare. Ir tik už tai, kad jis lietuvis! Bet ar išgirsim, ar susivoksime, ar savy susigaudysim?!

Lapkričio 21-22 dienomis Simas Kudirka lankėsi Clevelande, kur taip pat buvo labai iškilmingai sutiktas. Miesto majoras įteikė jam miesto raktus

(Atkelta iš 1 psl.)

KUDIRKA BEDFORDE

ir užrašyti ir "Garso Bangų" kolektyvo — Perkūno Krukonio, Romo Šležo, Birutės Vaičiūngytės ir kt.

Simas Kudirka visiems paliko tikrai šilto ir malonaus žmogaus įspūdį.

J. S.

NAUJIENA

Jau išėjo iš spaudos Janinos Narūnės dailiai suilnuota vaikas poemėlė RŪTĖ LĖS AITVARAS. Daugybė paveikaliukų dail. Zitės Soideikienės darbo. Tai puiki Kalėdoms dovanėlė. Dvigubas malonumas — eiles skaityti ir paveikslukus galima pačiam spalvinti (kjuo gražiausiomis spalvomis).

Ką tik gavome

Lietuvių kalbos žodynas

mokykla ir namams, redagavo Antanas Klimas ir Stasys Barzdukas, iliustruotas, kiekvieno žodžio reikšmė paaiškinama sakiniu. Tai leidinys, kurio jau seniai reikėjo mūsų lituanistinėms mokykloms ir šeimoms, kurių vaikai jau menkai kalba lietuviškai. Kietais viršeliais, kaina \$6.

Mano žodynas, Richard Scarry

daugiau nei 1,400 spalvotų paveikslų iš įvairiausių sričių ir kiekvienas jų turi lietuvišką ir anglišką pavadinimą. Knyga didelio formato, stipriai įriekta ir labai patraukli mažamečiam ir paaugliam. Kaina \$5.00.

Okupuotoje Lietuvoje

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

NET "GIMTAJĄ KRAŠTĄ" DRAUDZIA

Vilniuje leidžiamas laikraštis "Gimtas Kraštas" yra skiriamas užsienio lietuviams, bet jį galima užsiprenumeruoti ir Tarybų Lietuvos. Jis ten pardavinėjamas ir spaudos kioskuose.

Iki 1972 m. "G. Kraštą" buvo galima užprenumeruoti iš Lietuvos ir Baltarusijos lietuviams, ir adresatai jį gaudavo. Nuo 1972 m. "G. Kraštą" prenumeravimas Baltarusijos lietuviams sušabdytas; pašto punktai grąžina pinigų tiems, kurie jį užsakė. Vadinasi, "Gimtas Kraštas" Baltarusijos lietuviams skaityti uždraustas.

Kodėl draudžiama? "G. Kraštas" iškelia Tarybų Lietuvos laimėjimus. Jame yra daug pagrįsto ir nepagrįsto gyrimosi taisyklėmis. Jis įveda kartais ir koki straipsnelį ar žinutę, kuri kelia lietuvių tautinį pasididžiavimą. Ekonominis gyvenimo lygis Lietuvoje aukštesnis, negu Baltarusijoje. O čia dar pagiriami Tarybų Lietuvos laimėjimai. Tai gali Baltarusijos lietuviams sukelti nepasitenkinimą gudų respublika.

Yra ir kita medalio pusė. "G. Kraštas" rašo apie visas ir visur persekiojamas tautines mažumas, bet apie padėtį lietuvių mažumų, kuriuos yra čia pat pašonėje (Baltarusijoje. Kaliningrado srityje), nutyli. Baltarusijos TSR lietuvių, skaityda-

mas "G. Kraštą", gali pasipiktinti, kodėl jis rūpinasi lietuvių tautinių mažumų likimu užsieny, o nei vienu žodžiu neužsimena apie lietuvių tautinės mažumos padėtį Baltarusijoje. "G. Kraštas" elgiasi taip, lyg Baltarusijos lietuvių visai nebūtų. Kodėl "G. Kraštas" neuzstoja Baltarusijos TSR-je persekiojamų lietuvių? Kodėl jis nerašo apie tautinį lietuvių diskriminavimą Kaliningrado srityje?

Siaip ar taip imant, valdžia nutarė, kad Baltarusijos TSR lietuviams skaityti "G. Kraštą" yra pavojinga.

Minėjo Salomėjos Nėries sukaktį

Lapkričio 17 d. sukako 70 metų nuo poetės Salomėjos Nėries gimimo (ji mirė 1945 m. liepos 7 d. Maskvoje, palaidota Kaune). Ta sukaktis Lietuvoje buvo iškilmingai paminėta.

Vilniaus operos salėje buvo iškilmingas susirinkimas, prie Salomėjos Nėries vardo vidurinės mokyklos Vilniaus centre esančioje aikštelėje atidengtas paminklas, kurį sukūrė skulptorius V. Vildžiūnas su architektais G. Baravyku ir G. Ramuniu.

Respublikinėje bibliotekoje atidaryta paroda, kurioje yra per 1,000 S. Nėrį liečiančių eksponatų.

Kaune prie jos kapo patvirtintas pirmasis partijos sekretorius P. Griškevičius su kitais aukštais pareigūnais padėjo gelių puokštes.

Altos informacijos

Dr. K. Bobelis perrinktas Altos pirmininku

Neseniai įvykusiame 34-ame suvažiavime sudaryta Amerikos Lietuvių Taryba, kurią įėjo ir naujų narių, lapkričio 6 d. savo būstinėje turėjo posėdį, kurio dr. Kazys Bobelis vienbalsiai vėl buvo perrinktas pirmininku.

Pažymėtina, kad dr. K. Bobelis S. Kudirkos atvykimo į JAV belaukiant, keletą dienų buvo pasitraukęs nuo savo profesinių pareigų, visą laiką pašvęsdamas santykiams su Washingtono įstaugomis. Jo pateiktomis informacijomis pasinaudodama, Chicago amerikiečių didžioji spauda plačiai rašė apie S. Kudirkos ir jo šeimos atvykimą kartu su pasakutinėmis naujienomis iš New Yorko. Radijo stotys skelbė ilgus pasikalbėjimus su dr. K. Bobeliu, pažymėdamos ir Altos pastangas atkviesti S. Kudirką.

Jau ruošiamasi naujai veiksmų konferencijai

Amerikos Lietuvių Tarybos posėdyje lapkričio 6 d. T. Blinstrubas ir dr. V. Šimaitis plačiau painformavo apie įvykusią Lietuvos laisvinimo ceiksnių konferenciją New Yorke.

Šiame pat Altos posėdyje buvo aptarta ir artėjanti

antroji laisvinimo veiksmų konferencija, kuri įvyks 1975 metų pradžioje. Pasiskirstyta kai kuriomis pareigomis ryšium su antrosios konferencijos paruošiamaisiais darbais.

Altos posėdyje dalyvavo pirm. dr. K. Bobelis, T. Blinstrubas, dr. K. Šidlauskas, kun. A. Stašys, dr. V. Šimaitis, J. Skorubskas, A. Pakalniškis, V. Šimkus, E. Vilimaitė, T. Kuzienė, F. Smilgys, A. Jonikas, kun. J. Prunskis, I. Blinstrubienė.

S. Kudirka pareiškė padėką Altui

Simą Kudirką, su šeima atvykusį į JAV, aplankė Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas dr. J. Valaitis, kuris tuo metu buvo nuvykęs į specialią evdvt. konferenciją New Yorke. Dr. J. Valaitis kalbėjosi su S. Kudirka, kuris pareiškė padėką Altai už rūpinimąsi jo išvykimu ir už suteiktą visakerpiopą paramą. Simas Kudirka spaudos konferencijoje parodė labai gvva ir tikslią orientaciją bei sumanumą. Dr. J. Valaitis pasveikino S. Kudirką Altos vardu ir perdavė jam kvietimą atvykti į Chicago.

Kongresas budės dėl emigracijos vydomo

Senatorius Adlai E. Ste-

venson, jr., laišku dr. K. Bobeliui pranešdamas apie Sovietų S-gos pasižadėjimą palengvinti žydams ir nežydams emigruoti, pažymi, kad tikimasi, jog šis pasižadėjimas bus vykdomas. Jeigu gi ne, tai Stevensonas mano, kad kongresas imsis žygių atsaukti Sovietų Sąjungai suteiktas prekybines lengvatas.

Susirūpinęs pavergtųjų teisėmis

Senatorius Adlai E. Stevensonas Amerikos Kongreso vardu atsiųstą raštą dėl Lietuvos ir kitu Baltijos kraštų žmonių Sovietijoje teisiu lauzymo, raštu pareiškė Altos pirm. dr. K. Bobeliui: "Būkite užtikrinti mano nuolatiniu susirūpinimu šiuo reikalu. Aš laikysiu tas mintis savo galvoje ir atitinkamai veiksiu senatė".

Telegrama buvo padėkota prez. Fordui už Kudirkos išlaisvinimą

Iš Chicago pasiųsta telegrama Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Bobelis išreiškė kuo nuosirdžiausią lietuvių padėką JAV prezidentui Fordui už jo taip svarbias pastangas išgauti leidimą S. Kudirkai su šeima išvykti iš Lietuvos.

FORDUI PADOVANOJO SOVIETINĘ KEPURĘ

Sovietų S-gos ambasadorius Dobrininas prez. Fordui padovanojo kailinę kepurę. Girdi, ji bus reikalinga Vladivostoke, kai prezidentas susitikis su Brežnevu. Linkėtina, kad toje rusiškoje "pachoje" Fordas išsaugotų Vladivostoko derybose bent jau blaivaus proto amerikonišką galvą.

NAUJOS ATSIMINIMŲ KNYGOS

Praeities apybraižos, 1900-1950, autorius Jonas Valaitis, 288 psl., išleido Kazys Valaitis, kaina su atsiuntimu \$5.25. Ji gaunama adresu: Jonas Valaitis, 1822 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650.

Išieivio dalia, Juozo Kapočinsko 1950-1973 m. atsiminimai, 295 psl., gausiai iliustruota, kieti viršeliai, kaina \$7.00. Išleido Chicago Lietuvių Literatūros d-ja (1739 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608).

DOVANA JAUNIMUI

Lineliai, Janinos Narūnės eilėmis parašyta apysaka. Gausiai iliustruota dail. Zitos Sodeikienės. Kaina — \$1.80.

Miško viešnia, J. Narūnės kalėdinė pasaka. Miško eg-lutė ir Kūčių vakaras. Gausiai iliustruota dail. V. Aleksandravičiaus. Švietimo Tarybos leidinys, spausdintas Romoje. Kaina \$1.60.

Rūtėlės ativaras, — nauja poemėlė vaikams, dailiai su-eiliiavo J. Narūnė. Gausiai ir įdomiai iliustravo dail. Zita Sodeikienė. Kaina \$1.50.

Seniausis ir mažiausias (plotas tik 24 kv. mylios, 20,000 gyventojų) Europoje respublika yra San Marino. Apeninų kalnuose, iš visų pusių apsupta Italijos

ZENTA TENISONAITE Saulės beieškant

I
Alpių viršūnės kyla pro debesimis aukštyne ir blizga saulėje. Nei vieno juodo taško. Nei vienos juodos dėmės. Pasiūkiški balto stiklo kalnai.

Oras Europoje blogas. Lyja. Žemės nematyti. Skrendame iš Briuselio į Neapolį, o iš ten toliau į Sorrento. Tuo tarpu aukštai šviečia saulė, ir kalnai, ir debesys akinančiai baltuoja. Lėktuvas palengva leidžiasi. Debesų kamuoliai šiauriai. Apskritėja. Dideli pūkiniai patalai tarytum rūksta. Lėktuvas staiga paneria į baltą miglą, pralenkdamas apskritų formų milžinus, kurių pilkai mėlyni šėšėliai žaismingai erzina saulę. Nieko nėra, tik balta tyla lengvai virpina lėktuvą.

II
Milane reikia pakeisti lėktuvą. Aerodrome tenka valandą laukti. Šeštadienis. Judėjimas lėtas. Turistinis sezonas baigėsi, o žiemos sportui dar per anksti. Milano dangus pilkas. Gana vėsu, 50 laipsnių Farenheito.

Vasarą didelė dalis Olandijos, Belgijos ir Vokietijos gyventojų traukia į pietus. Visokiomis susisiekimo priemonėmis, dažnai prisikabinę gyvenamo vežimo priekabą. Šią vasarą turizmas sumažėjo trečdaliu. Benzinas brangus. Kasdien kainoms vis kylant, aplamai nebelieka pakankamai frankų, guldenų ir markių.

Rudenį atostogauja tylesnė žmonių rūšis — žilstančios poros, arba jaunavedžiai medaus mėnesio savaitę praleisti skrenda į pietus. Po Kipro nuotykių žmonių entuziazmas Graikijai ir jos kaimynams atšalo. Šiaurės Afrika nėra saugi. Baskai triukšmauja. Tokiu būdu atostogų arena pasidaro ribota. Sorrento visada mane viliojo.

III
Vanduo sruvena ištisais srautais. Jau valanda, kaip lietus tiesiog pilte pila. Milano aerodromo asfaltas plati pilka lietaus jūra. Lašai įmuša didelius oro burbulus. Sorrente reikės nusipirkti skėtį, maštai. Po valandos, kuri rėplioja lėtai ir tingiai, lėktuvas vėl pašoka į orą ir perplaukia tamsiai pilką miglą. Rūkas bematant šviesėja, debesys balsta, ir staiga apakina saulė. Mano žvilgsnis klaidžioja debesų laukais. Tikra sniego dykuma. Tolumoje tarytum ežerai mėlynuoja. Nenustebčiau, jei pamatytčiau baltą lokį, Caravelles motorai drebiną langą. Saulės šildo. Debesys retėja, ir pasirodo tamsiai marga žemės mozaika. Toliau šviesesnė juosta — Tirenų jūra. Lėktuvo stabdžiai lėtina greitį. Plaukia mažų debesėlių būriai. Atrodo, bus gražus oras. Lietus, rūpesčiai ir darbai atsiliko. Atostogų saulėtos dienos žada nesibaigti.

(Bus daugiau)

VERTINGIAUSIOS KALĖDINĖS DOVANOS

KNYGA YRA GERIAUSIAS ZMOGAUS DRAUGAS, VERTINGIAUSIA DOVANA. KELEIVY GALIMA GAUTI DAUG ĮDOMIŲ IR NAUJAUSIŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ.

Kalėdinėms dovanoms jų siūlome pasirinkti iš čia spausdinamo sąrašo. Tos knygos visos gražiai išleistos, kiekviena savaip įdomi. Knygos mėgėjas, gavęs tokią dovaną, tikrai nepaprastai džiaugsis. Be to, atsiminkite, kad dovanodami knygą tuo pačiu rimate lietuviškąją išieivios raštiją ir jos kūrėjus.

Adomas Galdikas, apie 150 dailininko Adomo Galdiko spalvotų reprodukcijų ir nespaltvų paveikslų, su Charlotte Willard studija anglų kalba apie šio mūsų žymiojo dailininko kūrybą ir Waldemar George A. Galdiko biografija. Knyga yra 171 didelio formato puslapių, brangus kultūrinis turtas sau ir vertinga dovana lietuviui ir kitataučiai. Kaina \$16.00, su persiuntimu — \$16.30. Gyvenantieji Massachussetts valstijoje dar primoka 3% sales tax — 48 centus.

Lietuvių literatūros istorija. I tomas (Nuo Mažvydo iki Maironio), prašė Pranas Naujokaitis, 606 psl., kaina \$10.00. Tai pirmoji dalis keturių tomy Lietuvių literatūros istorijos, kurią autoriui užsakė parašyti Lietuvių Fondas. Čia surinkti kone visi mūsų literatūros pradininkai, su jų kūrybos pavyzdžiais, bei mūsų periodinės spaudos kūrėjai.

"SAULĖS SERMENYS"
Tai visai neseniai išleistas ir humoristinės poezijos rinkinys, įdomiai ir gausiai iliustruotas dailininko Viktoro Vizgirdos. Didelio formato, drobiniai viršeliai, labai tinka Kalėdų dovanoms. Kaina \$7.00.

Paguoda, akimirų kronikos 4, I dalis, parašė Bronys Raila. 428 psl., kaina minkštais viršeliais \$5.00, kietais — \$5.50.

Paguoda, Bronio Railos išgarsėjusių akimirų II dalis. Be kitų dalykų, čia telpa įdomios studijos apie poetus Leoną Skabeiką ir Joną Aistį. Knyga 374 psl., kaina kaip ir I dalies — minkštais viršeliais \$5, kietais \$5.50.

Steponas Kolupaila, parašė Jurgis Gimbutas ir Juozas Danys, 464 psl., daug iliustracijų, kieti viršeliai, kaina \$12.00.

Kipro Bielinio atsiminimų 3 tomai (Dienojant. Penktieji metai. Gana to jungo). Kaina \$9.00.

Balys Sruoga mūsų atsiminimuose, spaudai paruošė dr. Vanda Sruogienė, 600 psl., daug iliustracijų. Knygoje rašo apie 70 asmenų. Kaina \$10.00.

Antano Škėmos raštų I tomas (Nuodėguliai ir kibirkštys, Sventoji Inga, Celesta, Balta drobulė ir K. Ostrausko pastabos) 500 psl., ir II tomas (Julijana, Živilė, Pabudimas. Vienas ir kiti, Žvakidė, Kalėdų vaizdelis, Ataraxia), 440 psl., kaina po \$6.00.

Abi knygos gražiai įrištos. Perkant abu tomu kartu — kaina tik \$11.00.

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girmius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, Č. Gricevičius paruošė išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštiais — \$8.

Amerikos lietuvių istorija, redagavo dr. A. Kučas, 639 psl., kaina \$10.00.

Napoleonas, Baltija, Amerika, parašė Vincas Trumpa, 251 psl., įrišta, kaina \$6.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antra knyga, parašė Bronys Raila, kaina \$4.00.

Radvila Perkūnas, istorinė pjesė, parašė Balys Sruoga, 130 psl., kaina \$4.00.

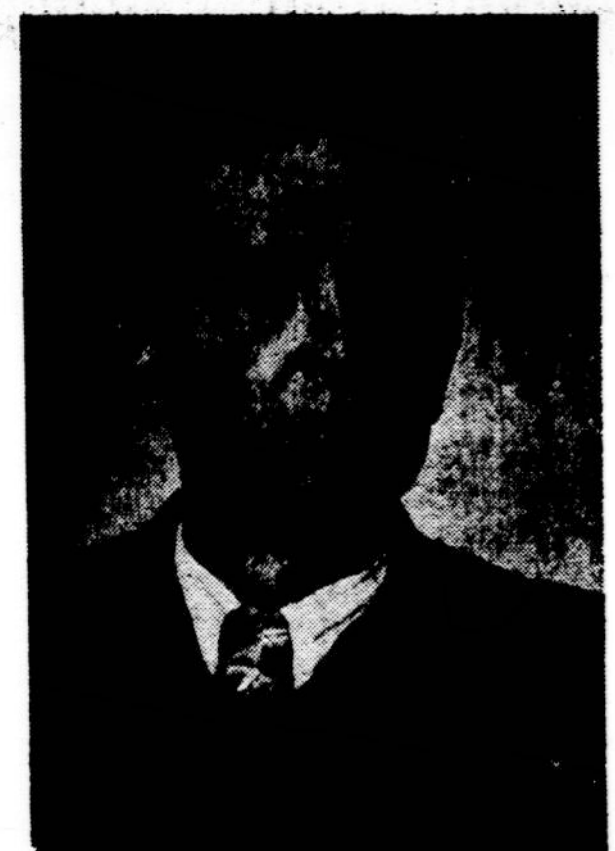
Amerikos Lietuvių Taryba, 30 metų Lietuvos laisvės kovoje (1940-1970), parašė Leonardas Šimutis, daug iliustracijų, 500 psl., kaina \$10.00.

Lietuvių išieivija Amerikoje, parašė Stasys Michelsonas, gausiai iliustruota, 500 psl., kaina \$4.00.

Karūna, istorinė trilogija — poema iš Mindaugo epochos 1237-1268, parašė Anatolijus Kairys, 318 psl., kieti viršeliai, kaina \$6.50.

IEŠKODAMI DOVANŲ SAVO ARTIMIESIEMS, ATSIMINKITE KELEIVĮ. JO METINĖ PRENUMERATA BUS GERIAUSIA DOVANA.

"Balys Sruoga mūsų atsiminimuose"

Tai didis paminklas didžiam žmogui, — poetui, dramaturgui, lietuviškojo teatro kūrėjui, profesoriui ir kankiniui, kuris spalvingai įsiamžino atgimusios Lietuvos kultūriname gyvenime ir po gaviųjų menininko džiaugsmo akimirų, sielvarto valandų ir sunkių kovos ir kančių metų nepalaužta dvasia vėl grįžo į tėvynės žaliąją velėną, savo tautai palikęs neišdildantį kūrėjo žodį.

Šioje 600 puslapių liuksusiniai išleistoje ir iliustruotoje knygoje apie Balį Sruogą rašo apie 70 jį įvairiais laikais ir įvairiose aplinkybėse artimai pažinusių asmenų, atkurdami nepaprastai gvą ir reljefingą žmogaus ir kūrėjo atvaizdą.

Veikalą paruošė spaudai ir išleido velionio žmona dr. Vanda Sruogienė. Apipavidalino dail. Algirdas Kurauskas. 1974 m. spaudė Morkūno spaustuė. Kaina \$10. Knygą galima gauti ir Keleivio administracijoje.

ILGIAUSIAI IŠLIEKANTI DOVANA!

Kalėdų dovanoms išleidiama daug pinigų mažverčiams daiktams, o kodėl nepasirinkti niekada savo vertės neprarandančių dovanų?

- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 36 tomai (šios dienos vertė apie \$400.00) parduodama tik už \$299.00
- VINCO KRĖVĖS RAŠTAI, 6 tomai (šios dienos vertė apie \$40.00) parduodama tik už \$25.00
- MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai (šios dienos vertė \$100.00) parduodama tik už \$42.00
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA (Lituaništinė Enciklopedija anglų kalba), 6 tomai (šios dienos vertė \$200.00) parduodama tik už \$120.00

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
335 W. Broadway, P.O. Box 96, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Būk pasveikintas, Maiki!

— Kodėl šiandien esi toks linksmas, tėve?

— Tai tu, Maiki, visai neskaitai Keleivio! Jeigu skaitytum, tai neklausęs žinotum.

— Tėve, aš skaitau ne tik Keleivį, bet ir kitus laikraščius.

— Tai dėl kokio misteiko nepasakei, kad praeitame Keleivio numeryje yra išdrukavota tau ir man gro. mata?

— Aš tą laišką skaičiau, tėve. Bet jis yra skirtas tik Keleivio redakcijai, o mudu jame tik paminėti.

— Užtat, Maiki, man ir interesna žinoti, kas tą laišką parašė ir ką jis ten sako.

— Tą laišką parašė K. Sagaitis, gyvenantis Montrealyje, Kanadoje. Ir jis ten rašo:

„Brangūs Bičiuliai, Sveikinu jus visus ir linkiu sėkmės jūsų darbu. Kartu siunčiu 25 dol. trijų metų prenumeratai. Po trijų metų man sukaks 80 metų, tada gal ką kita sugalvosiu. Man malonu, kad Maikis su tėvu lanko mano namus. Aš prašysiu jus mane lankyti, kol būsiu gyvas. Sudie!“

— Ar tu matai, Maiki, ar tu matai, kaip tas vyras moka gražiai rašyti ir mus pašėnavoti! Su tokiu vyru aš norėčiau būti frentas, kol galėsiu savo rankose pypke ir šobę išlaikyti. Juk mudu su juo esame jau beveik vienuoliai. Tokio vyro negalima užmiršti. Jam ir aš pats norėčiau parašyti ilgą gro. matą ir jį pa-veikinti ir padėkavoti, kad mane ir tavo šitai gražiai prisimena.

— Tai parašyk, tėve!

— Tu, Maiki, iš manes nesijuok, kad aš nemoku rašyti. Vieną dieną aš jums visiems dar padarysiu siurpraizą.

— O kokį tu netikėtumą, tėve, dar gali padaryti?

— Aš pats save išmoksiu rašyti. Aš, Maiki, jau dabar pusę abėcėlės galėsiu nurašyti, o kai išmoksiu visa, tai jū visį atramto pekeliai galėsite eiti žaisti ganyti.

— Žiūrėk tu man! O ka tu, tėve, gali parašyti, kad taip jau visus nustebintum?

— Aš, Maiki, labai daug

žinau, ko dabar negaliu laikraščiams pasakyti. Nu, o tada viską kaip ant delno išklosiu. Aš, Maiki, parašysiu, kad Zaccaria degnė pila vandens ir pardavinėja žmonėms tik barščiu rasalą.

Aš mačiau, kaip pas mano gaspadinę ateina ženotas dypukas, o to dar niekas nežino. Aš visiems pasakysiu, kad mano frentas Bambic-kas naktį iš kaimyno armabilo per guminę paipą prisisturbia benzino, o jį patį kasdien vėždamas į darbą ima po dolerį. Maiki, aš tada parašysiu į gazietas skundą ir ant mūsų šėšelyvos Smerties Suvaidės pirmininko, kuris su bedeliais pragerė mūsų ant pagrabo sudėtus pinigus, o dabar per susirinkimą visus agituoja, kad duotume dar daugiau, nes znočijasi labai pabrangę grabai ir kvietkai. Dar vis jie čiaudės, kai aš parašysiu, ką žinau.

— Bet kur tu, tėve, dingsti, tokii dalykų prirašes? Tave tavo šeimininkė jau tą pačią dieną išvys laukan, o ir joks tavo dabartinis draugas nenorės tavęs sutikti.

— Maiki, aš ne toks durnas, kaip tu manai. Aš po tuo druku savo pavardės tau jau tikrai nepadėsiu, o parašysiu kokią nors išgalvotą, arba tokio žmogaus, kuris jau seniai numirė. Aš galiu pasirašyti net ir vardu „Jūs su Maikius“, juk tau vis tiek nes tu žmonių nepažįsti, su jais gyvatinės negerai, tai kas tau?

— Ne, tėve, jeigu tu šitai galvoji, tai geriau visai nesimokyk rašyti, nes pridarvsi ir sau, ir kitiems tikrai didelių nemalonumų, ir už nepažįstus žmones dar pasodins tave į kalėjimą.

SUDEGINO 60000 LAISKŲ

Paryžiaus pašto streikuo, jantieji patininkai išnešė į kiemą neišdirintus laiškus ir juos sudegino. Spėjama, kad tuo būdu sunaikinta apie 60,000 laišku.

Po to piketinkai buvo jėga išvaryti iš pašto, bet niekuo nelankiama laišku siuntėjams padaryta didžiuliu nuostoliu ir kitokios pavos.

Br. ir Alf. Naku šventė

Detroitiškiai Bronė ir Alfonso Nakai gražią lapkričio 9 d. Dainavos va. arvi. tės Baltajame name iškilmingai paminėjo savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Dalyvavo apie 100 giminių ir artimesnių draugų. Taip jų buvo ir iš tolimesnių vietų — Jadvyga ir Vladas Juškos iš Albertos, Alvina ir Augustinas Sukauskai iš Toronto, Juzė ir Kazys Valaičiai iš Londono ir t.t.

Pokyliui vadovavo dr. Jonas Mikulionis. Jis trumpai apibūdino ir Naku nueitą gyvenimo kelią. Per kaitę ir Alfonso Nako sesers Alės Rūtos-Arbačiauskienės knygos ištrauką apie Al. Nako vaikystės dienas. Skaitė idomiai, su humoru, sukeldamas klausytojų juoką.

Alfonas Nakas gimė 1921 m. kovo 3 d. Rūdziai kaime, Kamajū valsč. Rokiškio apskr. 1944 m. baigė gimnaziją Vilniuje, teise studijavo Munchene Univeros universitete, 1949 m. atvyko į Detroitą, ten dabar dirba Chrysler bendrovėje braižytoju.

Al. Nakas dar Vokietijoje aktyviai veikė šviesos sambūryje, žiemos ir vasaros stovyklose redaguodavo satyrinius laikraščius. Dabar jis rašo Naujienom. Keleiviu, Nepriklausomai Lietuviui, Draugui ir kt. ir yra vienas našiausių ir geriausių lietuvių žurnalistu. Jis buvo ir Lietuvos Enciklopedijos bendradarbis.

Nuo 1950 m. A. Nakas priklauso socialdemokratų kuopai ir jai atstovavo Organizacijai centre.

Bronė Nakiene yra teisiškė žemaitė Budzinaukaitė, gimnaziją baigė Meringe, 1948 m. gale atvažiavo į Kanadą, o po metų apsigyveno Detroito. Tai šveiti ir maloni moteris, gražiai išauginusi du sūnus ir dukrą.

Abu sūnūs yra baigę lituanistinę mokyklą. Viktoras, politinių mokslų studentas, dalyvauja spaudos varžybose, yra laimėjęs Batuno 5000 stipendiją, kad galėtų susipažinti su Jungtinių Tautų organizacija, veikla jaunimo organizacijose. Jo brolis Jonas jau ruošiasi magistrui laipsniui. Jų sesuo Vida dar tebelanko viduriniąją mokyklą.

Sukaktuvininkus pirmasis pasveikino buvęs Nakiene mokytojas inž. Jurgis Mikaila. Be jo, sveikino prof. Justinas Pikūnas, Juzė Valaitienė, Antanas Sukauskas (Detroito Organizacijų Centru), buvęs pabrolis Augustinas Sukauskas, Stasys Garliauskas, Vladas Selenis (žurnalistų vardu), sūnus Viktoras vaiku vardu. Mikulioniai ir Guobiai padainavo apie Naku meilę ir išikimybę vienas kitam.

Julija Nakiene ir Jonas Mikulionis sukaktuvininkams įteikė visų vardu spalvotos televizijos aparatą.

A. Nakas visiems padėkojo už atsilankymą ir dovanas.

Kad vaišės buvo karališkos, kad nuotaika buvo iškilniausia, apie tai nėra ko nė rašyti, nes savaime suprantama.

A. Sukauskas

PS. Savo mielą bendradarbį Alfonso Naką ir jo šeimą gyvenimo palydove Bronė ir mes nuosirdžiai sveikiname ir linkime taip pat nejuokomis sulaukti ir aukštinio vedybinių jubilėjaus, o vėliau ir deimantinio.

Keleivio redakcija ...

VOKIETIJA

Mirė dr. Jonas Remeika

Rugsėjo 12 d. Mannheim-Schoenau mirė dr. Jonas Remeika, šešerius metus išbuvęs paralyžuotas.

Velionis gimęs 1891 m. gruodžio 21 d. Padubysio valsč. Šiauliu apskr. Mokėsi Šiauliuose, karo metu Petrapilijje baigė gimnaziją. istoriją pradėjo studijuoti Petrapilijje universitete, studijas tęsė Vokietijoje, kur Kielio universitete gavo daktaro laipsnį.

Grįžęs į Lietuvą, trumpai mokytojavo Pasvalio gimnazijoje, nuo 1927 m. lapkričio 16 d. apsigyveno Klaipėdoje, kur mokytojavo, vėliau buvo mokslo tarėnu. Vokiečiams užėmus Klaipėdą, grįžo į Kauną, čia mokytavė gimnazijoje, kol 1941 m. repatriavo į Vokietiją. Ten pradėjo dirbti ne savo specialybės darbu, vėliau mokytojavo, buvo mokslo tarėnu. Po karo vadovavo Kėlio lietuvių gimnazijai, vėliau buvo Naustadto lietuvių gimnazijos vicedirektorius.

Velionis yra daug rašęs spaudai, atskirai išleides daugiau tautosakų liečiančių dalykų. Jis kelerius metus yra bendradarbiavęs ir Klaipėdos radiofono programoje.

TORONTO, ONT.

Lietuvių namai jau turi 1,000 narių

Spalio 9 d. buvo Toronto Lietuvių namų narių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 300 narių ir nenarių. Iki susirinkimo jau buvo 992 nariai, susirinkime įstojo dar 10, todėl narių skaičius jau praško tūkstantį. Tūkstantis numeris teko Algii Padoleikiui.

Be suaugusių, dar yra apie 160 jaunųjų narių, kurie temoka įstojamojo mokesčio \$1, bet neturi balsavimo teisės.

Mažiausias nario mokeskis yra \$100, pradžioje reikia įmokėti bent \$25. Dar apie pusę narių tėra įmokėjęs mažiau kaip \$100. Po \$100 yra įmokėję 450, daugiau nei \$100 — 62, po \$1,000 įmokėjo J. Strazdas ir apyl. valdyba, o Paramos kredito bendrovė — net \$4,300.

Viso labo narių inaių su mokėta apie \$77,000.

GRAŽUS ATVIRUKAI

Turime ribotą kiekį dail. Vytauto Igno pieštų atvirukų. Jų komplektas (12 keturių rūšių su vokais) — \$3.50. Labai tinka ir kalėdiniam sveikinimam.

SAN FRANCISCO, CAL.

Mirė Lillian Sankutė-Yonikienė

Spalio 12 d. prancūzų ligoninėje mirė Lillian Sankutė-Yonikienė, spalio 16 d. palaidota Mt. Hope kapinėse Mattapane, Mass.

Velionės tėvai Emilija ir Petras Sankai — seni Bostono gyventojai. Čia gimė ir užaugo ir velionė Lillian. Jos tėvai buvo aktyvūs Bostono lietuvių kolonijos nariai. Sąmoninga lietuve išauklėjo ir savo dukterį Lillian. Ji ištėkėjo taip pat už čia gimusio, bet susipratusio lietuvių Povilo Yoniko. Keleivio seno skaitytojo, didelio lietuviškos knygos mėgėjo. Kai Yonikai atvažiavo į So. Bostoną savo tėvų aplankyti, jie visada grįždavo Keleivyje knygų prisipirkti ne tik sau, bet ir savo vietnam ar kitam geram draugui.

Velionės lūdi vyras Povilas, motina Emilija Sankienė, nė sesers Ann Krolides Stradforde, Con., Julija Dugan Roslinda, Mass., ir brolis Petras Wallingforde, Conn. Jiems visiems mūsų giliausia užuojauta.

BROCKTON, MASS.

Nauja Sandaros valdyba

Lapkričio 14 d. Sandaros 24 kuonos narių susirinkime patvirtinta veiklos apyskaita ir išrinkta 1975 m. valdyba:

pirm. Povilas Gaigalas, vicepirm. Tomas Miliuskas, sek. Viktoras Brandtneris, fin. sek. Petras Višcinis, išd. Jonas Pašakarnis.

Direktoriais išrinkti Bronius Aukštikalnis, Julius Baltutis ir Vytautas Baskauskas.

Revizijos komisiją sudaro Tomas Pilleskis, Antanas Brišasius ir Albertas Tamulevičius.

V. B.

PRANEŠIMAS

Baigiu sutvarkyti mano turimus Tėvynės Apsaugos Ringtinės dokumentus. Taip pat baigiu Ringtinės įsisteigimo bei veiksmų apžvalgą. Jei kas buvusių TAR-nės dalyvių turėtų kokių dokumentų, duomenų bei pageidavimų ir norėtų juos įtepti, lauksiu iki ateinančių metų vasario pradžios.

Pašukite tik iš esmės. Mano adresas:

Jonas D. Česna, 261 E. University Ave., Apt. 905, St. Paul, Minn. 55101, USA.

Jonas Česna

AUKOS S. KUDIRKOS FONDUI

Maža Cape Codo, Mass. 13 apylinkė iš savo narų surinko ir pasiuntė Simo Kudirkos Fondui \$164. Ta suma sudėjo: Adomoniai \$50, M. Kalvaitienė \$20; po \$10 — Biliūnai, Jansoniai, Mišniekai, Mikutavičiai, Pakščiai ir Silimai; po \$5 — Kontrimas, Šlepavičiai, Krasauskai, Mandekiai ir Bludnikai, Strazdai — \$3. Po \$2 — Mekai ir Kucina. Po \$1 — Gudukai ir Ganiprauskas.

1973 m. valstijos ir vietos savivaldybės mokesčių virtdurkis Mass. valstijoje buvo \$714, Connecticut — \$727, Kalifornijoje — \$739, New Yorke — \$894.

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikaliais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsilankymus apsuodinusime šiame skyriaus. Laiškus reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašoma atsiųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law, Boston Five Building, 1895 Centre Street, W. Roxbury, Mass. 02132

Klausimas

Mano mirusio tėvo tėvas dar tebėra gyvas. Jis yra 89 metų amžiaus, dar gerokai stiprus, bet, žinoma, amžinai negyvens.

Jis turėjo iš viso tris vaikus. Vienas buvo užmuštas kare, dukterė mirė prieš 5 metus vėžiu, o trečias sūnus, mano tėvas, 1965 metais žuvo automobilio katastrofoje.

Senelis, visus pergyvenęs, taip bijo mirties, kad atsakė sūrasti testamentą, nors man žadėjo palikti didesnę dalį savo turto už tai, kad aš jį prižiūriu ir padedu jam tvarkyti jo reikalus.

Jis turi pusėtinai daug pinigų bankuose savo vardu ir be to, dar turi žemės ir tris namus.

Kadangi aš esu tik vienas iš jo devynių anūku, vis būtų, kad gausiu tik devintąją dalį to turto, nepaisant kad kiti anūkai seniu visai nesirūpina ir jo beveik neaplanko. Tie kiti lanko jį tik tuomet, kai nori iš jo gauti pinigų.

Kain man reikėtų jį prikalbinti sudaryti testamentą? Kas atsitiktų, jeigu jis mirtų, nepalikęs jokio testamentą?

Jis yra nasakos davalniui savo kaimynui, kad nori man beveik visą turta palikti.

Anūkas

Massachusetts.

Atsakymas

Yra tuščias prietas bi. joti sudaryti testamentą. Niekas nemiršta dėl to, kad surašė testamentą. Daug žmonių testamentus surašo ir juos keičia kas keleta metų, jeigu tu pageidauja. Aš žinau, kad yra tokių žmonių, kurie mano, kad jie mirs, kaj tik sudarys testamentą. Jie miršta, testamentu nesudarę, ir tada atsiranda visokių ginčų ir nesantaikos tarp palikuonių. Tačiau nėra tokio recepto, pagal kuri galima būtų įtikinti žmones sutvarkyti savo reikalus pagal savo norus, kad išvengtų visokių nesuipratimų.

Jei Tamstos senelis atsisako testamentą sudaryti, nieko nepadarsis. Jeigu jis mirs testamentu nesudares, jo turta bus padalintas i devynias dalis, nes jo paties vaikai visi jau yra mirę, o anūkai — jo palikuonys — yra vienodo giminystės laipsnio, todėl kiekvienas paveldės devintąją jo turto dalį.

Jei vienas arba du senelio vaikai būtų pragyvene savo tėva, rezultatas būtų buvęs visai kitoniškas. Tokiu atveju jo palikuonių giminingumo laipsnis būtų nevienodas, nes vaikai, žinoma, yra artimesni giminės, negu anūkai. Turto paskirstymas tada būtų kitoks. Sakysime, jeigu Tamstos tėvas būtų pragyvenęs savo tėvą — Tamstos senelį, — jam tektų vienas trečdalis palikto turto. O Tamstai, kaip jo sūnui, tada nieko netektų.

Mirusios dukters vaikai pasidalintų lygiomis jos trečdali, o mirusiojo sūnaus vaikai pasidalintų jo trečdali. Rezultate — paskirstymas būtų nelygus. Vieni anūkai gautų daugiau negu kiti, nes jų dalių dydis priklausytų nuo to, kiek vaikų paliko jo arba jos tėvas ar motina (senelio mirė vaikai).

Reikia paaiškinti seneliui, kokie būtų rezultatai, jeigu jis mirtų, nesudares testamentą. Jei tie rezultatai jam yra priimtini, Tamstai nieko jam nepadarysi. Turtas yra jojo, ir jis gali su juo pasielgti taip, kaip nori.

Iš kitos pusės, jeigu jis norėtų, jis gali, kol gyvas, Tamstai perleisti visą arba dalį savo turto ir nesudaramas testamentą. Taip perleistas turtas tektų Tamstai, dar seneliui gyvam esant, jeigu jis to pageidauja. Testamentu paliktas turtas tenka palikuonims, žinoma, tik po "palikėjo" mirties.

Tamstos seneliui aš patarčiau nueiti pas vietinį advokata ir su juo pasitarti visais jam rūpiniais reikalais. Beje, dar norėčiau Tamstai įsėti, kad, jei senelis nutartų testamentą sudaryti, Tamsta i šį reikalą visiš. kai nesikišk. Tęsul nūeina pas advokata, sudaro tokį testamentą, kokį nori. Kitaip po senelio mirties kiti jo anūkai galėtų turėti pagrindą "ginčyti" testamentą (to contest), tvirtindam, kad testamentas buvo sudarvitas Tamstos neleistinio įtakoje (undue influence).

Skaitytojui V.P.

Kiek prisimenu, aš jau esu į Tamstos klausimus at. sakiusi anksčiau. Mokesčiai mokami tik nuo procentų, o ne nuo gražintos skolos sumos — "principal". Jeigu Tamsta dar neturi 65 metų amžiaus, tada Tamstos exemption yra \$750, o ne dviguba suma. Kadangi už "disability benefits" mokesčių nereikia mokėti, esu tik. ra, kad Tamstai nereikia mokėti jokių mokesčių. Žinoma, jei, be to, Tamsta dar turi bankuose stambias taupymo sąskaitas ir gauti už jas stambius procentus, — tada reikalas gali būti kitoks. Tamsta turi teisę gauti "disability" pensiją, nepaisant to, kiek tu pajamų turi, jei tik nedirbi ir neturi uždarbio. Nematau jokio reikalo Tamstai "perrašyti" mortgage savo sūnui.

SUNLAND REALTY

4511 — 4th ST. NORTH
ST. PETERSBURG, FL. 33709

Vietinės žinios

DALYVAUKIME SIMO KUDIRKOS PAGERBIME!

Gruodžio 7 d. Simas Kudirka atvyks į Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimą ir tos dienos vakarę 7 val. Statlerio - Hiltono viešbuty ruošiamame bankete pasakys pagrindinę kalbą.

Norintieji bankete dalyvauti prašomi kiek galima anksčiau, bet ne vėliau kaip gruodžio 2 d. užsisakyti stalus po 10 asmenų ir bilietus pas komiteto sekretorių Andrių Keturakį, tel. 268-6498.

Atskirų bilietų galima gauti Keleivyje ir Lietuvių Enciklopedijoje. Bilieto kaina vienam asmeniui \$12.50.

Meninę programą atliks sol. Birutė Aleksaitė, jai okompanuos dr. Vytenis Vasyliūnas.

Rengėjai kviečia visus kuo gausiausiai bankete dalyvauti ir ten susitikti su Simu Kudirka ir seimo atstovais.

Galiniai išvyksta į Chicago

Į Inžinierių ir Architektų s-gos suvažiavimą Chicago lapkričio 28—gruodžio 1 d. išvyksta buvęs trečiasis tos sąjungos pirmininkas inž. Bronius Galinis. Kartu su juo vyksta ir jo žmona Irene.

Nominavo kandidatus

So. Bostono Lietuvių Pil. d-ja lapkričio 21 d. susirinkime nominavo valdybos kandidatus, iš kurių gruodžio mėnesį rinks draugijos vadovus. Susirinkime buvo pagerbti net 6 mirę nariai. Naujų narių šį kartą nepriimta.

Spalio mėnesį draugija pajamų turėjo net per \$25,000, bet daug buvo ir išlaidų. Vien nekilnojamojo turto mokesčio sumokėta beveik \$5,000, todėl mėnuo buvo baigtas beveik su \$2,000 nuostolio.

Priimtos vadovybės rinkimų taisyklės, pasiginėta Surum burum ir Naujųjų Metų sutikimo klausimais. Pirmasis renginys bus gruodžio 8 d., o antrajam neskursta rengėjų.

Simo Kudirkos komitetui paskirta \$100.

A. Čanlikas narašino dalyvauti Simo Kudirkos sutikime New Bedforde lapkričio 23 d. ir Vliko seimo bankete gruodžio 7 d., į kurį atvyks ir kalbės Simas Kudirka.

Bronius Bajerčius ragino dalyvauti Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime lapkričio 24 d.

Geri mokiniai

Bostono kolegijos aukštesniosios mokyklos geriausių mokinių garbės sąrašas (Honor list) yra ir du So. Bostono lietuviai: Aidas F. Kontautas ir John A. Ywokus.

Balfui aukojo

J. Stašaitis — \$20.
K. Bačiškas, J. Davalga ir A. Šležas — po \$10.
L. Baranauskienė — \$5.
Nuosirdus aciu!

Laukiame aukos ir iš kitų ir iš ank-to tariame aciu ir visiems tiems, kurie jau yra pasiruošę savo auką atsiųsti.

Balfo valdyba

Moterų klubo susirinkimas

Gruodžio 1 d. 3 val. po pietų Tautinės s-gos namuose šaukiamas Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubo susirinkimas. Bus įdomių pašnekesių ateities darbų reikalais. Numatoma ir visų dalyvių bendra nuotrauka.

Kviečiame visas moteris kuo gausiau dalyvauti.

Valdyba

Akyse — kaip šilka, už akių — kaip vilkas.

Jeigu komunizmo labai reikėtų išnaikinti devynias dešimtasias visų gyventojų, neturime dėl to suabejoti. **Leninas**

DAUGIAU ŠILIMOS

MAŽIAU ISLAIDŲ

JUM NEREIKES ŽEMINTI TERMOSTATO, JEIGU ĮRENGSITE

NAUJĄ MODERNIĄ DIDELO GREICIO SULAIKYMO GALVĄ—MINI DEGIKLĮ

Pakvieskite šiandien be atlyginimo įkainoti. Per kelias valandas įrengiamas garo, karšto vandens ar šilto oro sistemoje. TAI ATSAKYMAS Į ALYVOS TRŪKUMĄ. Daugiau nei 40 metų patirtis

FORTUNA FUEL CO.

470 ADAMS ST., QUINCY
Boston: 436-1204 S. Shore: 773-4949
LENGVOS ISSIMOKEJIMO SĄLYGOS
Garantuotas alyvos pristatymas

SOUTH BOSTONO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBE
šeštadieniais ir sekmadieniais veikia

LIETUVIŠKA UŽKANDINĖ

NUO 3 VAL POPIET IKI 10 VAL. VAKARO

- SKANI LIETUVIŠKA PICA
- VOKISKAS ALUS
- JAUKIAI ISDEKORUOTOS NAUJOS PATALPOS
- LIETUVIŠKAS MALONUS PATARNAVIMAS
- TRIJŲ GENERACIJŲ LIETUVIŠKA MUZIKA

šeštadieniais ir sekmadieniais
NUO 12:00 VAL. IKI 3:00 VAL.

LIETUVIŠKI PIETOS

(Balandėliai, kugelis, dešros, kopūstai ir kt.)

Atsilaukykite ir būsite maloniai nustebinti!

S.B.L.P. DRAUGIJOS VADOVYBE

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
144 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcesteris, kuri siūnčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai aueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

Senas parvirsta ir negirtas.

Flood Square Hardware Co.
Savininkas N. J. ALLENMA
428 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148

Benjamin Moore Dažai
Fopieros Sienums
Stiklas Langams
Viešieji reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Viešieji reikmenys daiktams

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPEDINIS OPTOMETRISTAS
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepilnamama
447 BROADWAY
South Boston, Mass

Užmesies ne tik jaučius vedžiāja.

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
N. Milton, Mass.
Atlieku visus patalymus, remontu ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biuro pastatų, pagal Jūsų reikalavimus. Šaukite visada iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8875

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTAS
Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Nerasi medžio be šakos, o E. KARDELINĖS DAINŲ ŽMOGAUS — be ydos.

A. J. NAMAKSY
Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

Laisvės Varpas

LIETUVIŲ RADJO VALANDA

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir WWEL

Vedėjas PETRAS VISCINIS

ATLAS PARCELS CO.

82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigų ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsuktas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atskviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinaki

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

AND TRAVEL INFORMATION

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS

IS BOSTONO Į LIETUVĄ

ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir

garantuotas

Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.

Galima užsisakyti rublių

certifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.

Naujas vedėjas

Atidaryta darbo diena

nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

o šeštadieniais

nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.

389 W. Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 268-0066

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE
Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.
Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
384 W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTONE.
Telefonas AN 8-6026
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekmadienius

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- Krosnies aptarnavimas
- Automatinis įpilimas
- Patogios mokėjimo sąlygos
- Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite
268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Skambinkite 268-2500

SAVE AT A GREATER RATE

7.90% effective rate on 4-year term deposit certificates \$1000 minimum

7.71 1/2% A YEAR

7.08% effective rate on 2 1/2-year term deposit \$1000 minimum

6.3 1/4% A YEAR

6.81% effective rate on 1-2 1/2-year term deposit certificates \$1000 minimum

6.1 1/2% A YEAR

6.00% effective rate on 90-day notice \$500 minimum

5.3 1/4% A YEAR

5.47% effective rate on regular account

5.1 1/4% A YEAR

The Federal regulations affecting these new savings certificates allow premature withdrawals on savings certificate funds provided rate of interest on amount withdrawn is reduced to the passbook rate (5 1/2% a year) and 90 days interest is forfeited.

Bankas atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. po pietų.

BANKO SKYRIUS

740 Gallivan Boulevard
Dorchester, Mass. 02122
Skambinkite 825-9090

Jis atidarytas nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 10:30 val. ryto iki 5:30 val. vakaro. ŠESTADIENIAIS — nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

Nuošimčiai priskaitomi nuo įdėjimo dienos kas mėnuo.

Pilnas draudimas

Bankas veikia jau 109-tuosius metus

Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalus.

Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai

Turtas (Assets) yra virš \$274,000,000

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintiems keliauti į Europą, Pietų Ameriką, Australiją ar į bet kurį kitą pasaulio kontinentą, praleisti atostogas Floridoje, sauletose salose kaip Havajuose, Karibuose, Bermudoje, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos pasikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai patarnaus **TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE**. Čia visų pakeičtų bilietai (International and Domestic Air Tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntimams (skrytes, megtinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.
Rublių certifikatus, automobilius, motociklus šaldytuvus ir kitus rusiškų p.ekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Trans-Atlantic Trading Co
(PODAROGIFTS INC. SKYRIUS BOSTONE)
Darbo valandos: — — — — — 9-5
šeštadieniais 9 — 12 val.
393 West Broadway, P.O.B. 116
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764
Visų skyrių vedėja Aldona Adomaitis